

अंक
११४

२९ १०३ १२०७८

गौरीफन्टा नाकाबाट
कामको खोजीमा
भारत जानेको भिड,
अहिले दैनिक २
हजार जना भन्दा
बढी नेपाली यही
नाका भएर भारत
गईरहेकाछन् ।

तस्विर: गंगा भण्डारी

यस अंक भित्र

कोभिड प्रतिकार्यमा राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय
गैर सरकारी संस्थाको योगदान

जम्मा २८२ संस्थाले २ अर्ब ५७ करोड ५६ लाख
बराबरको रकम योगदान गरेकाछन् ।

साउदी अरबमा जाने श्रमिकले क्वारेन्टाईनमा
बस्दा लाजने खर्च तिर्नु पर्दैन रे ।

साउदी श्रम प्रणालीले समेट्ने नेपाली श्रमिकहरूको
संस्थागत क्वारेन्टाईन खर्च सम्बन्धित
रोजगारदाताले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

कोरोना कहरमा पर्दा पछाडीका असली हिरो
मुषाल

जनशक्ति र उपकरणको अभाव हुँदा समेत उनको
टिमले एक दिनमा १२ सय नमुना सम्म परीक्षण
गर्‍यो ।

चीनबाट आउनुपर्ने ३० लाख डोज खोप मध्ये ८ लाख डोज
भेरोसेल खोप नेपाल आयो । खोप योजना अनुसार लक्षित
समुहलाई प्रदान गरिने ।

थप विवरणहरूको लागि यहाँ क्लिक गर्नुहोस्

फ्याक्ट सिट

कोभिड प्रतिकार्यमा राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाको योगदान

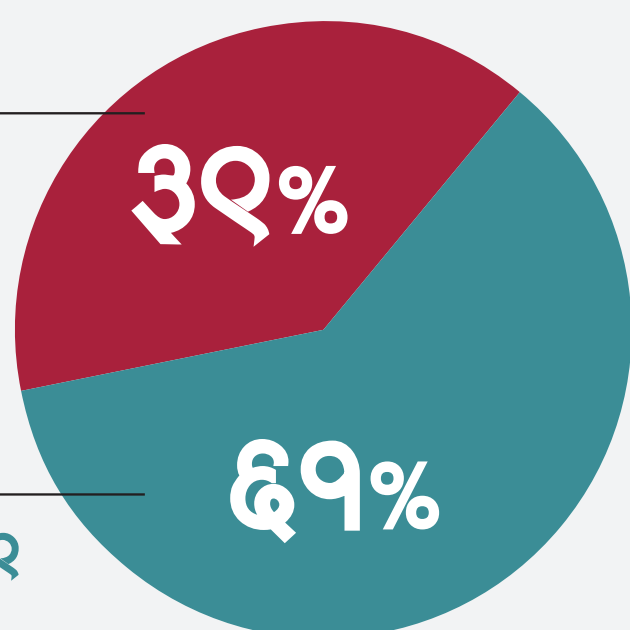
जम्मा सहयोग : रु. २,५७,५६,९६,६२३

अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था

रु. १,५३,६९,१५,३३८

गैर सरकारी संस्था

रु. १,०३,८७,८१,२८९

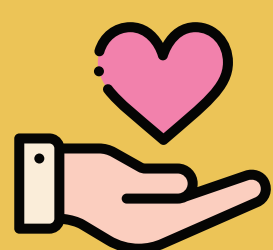
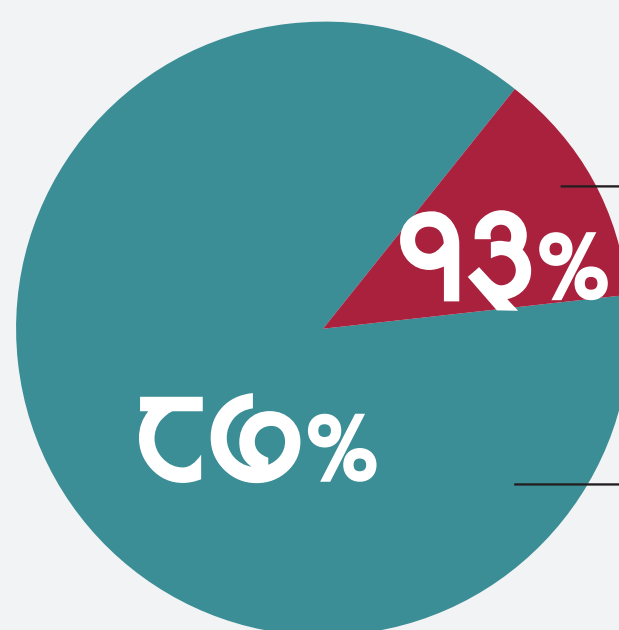
जम्मा लाभग्राही : ५९,८०,३५७ जना

प्रत्यक्ष

७,५५,३१९ जना

अप्रत्यक्ष

५२,२५,०३८ जना

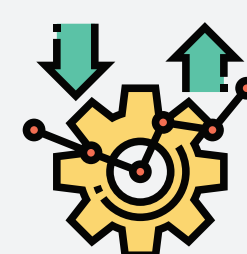
जम्मा योदानकर्ता
२८२ संस्था

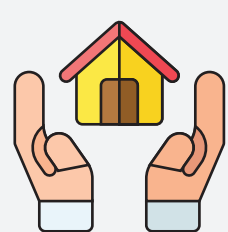
खाद्य सुरक्षा
५४

स्वास्थ्य
१००

जोरिम सञ्चार र
समुदाय परिचालन
३८

आवास/वास
२३

शिक्षा
२३

अन्य
४५

कोभिड - १९ प्रतिकार्यमा राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाले गरेको योगदान सम्बन्धी तथ्यांक समाजकल्याण परिषदले एकिकृत गरेको छ । जसमा जम्मा २८२ संस्थाले २ अर्ब ५७ करोड ५६ लाख बराबरको रकम योगदान गरेकाछन् । जुन योगदानबाट प्रत्यक्ष रूपमा ७ लाख ५५ हजार जना र अप्रत्यक्ष रूपमा ५२ लाख २५ हजार जना व्यक्ति लाभान्वित भएकाछन् । यो सहयोग नगद र उपकरण दुबै माध्यमबाट भएको थियो । जसले सरकारलाई कोरोना महामारी विरुद्ध लड्न मजबुत आधार दिएको छ ।

स्रोत: https://www.swc.org.np/sites/default/files/suchana/FlashReport_infograph_July%209.pdf

हल्ला र तथ्य

?

खोप लगाईसकेपछि आधा घण्टासम्म खोप केन्द्रमै बस्नुपर्छ रे, किन होला ?

हो, खोप लगाएका व्यक्ति खोप लगाईसकेछि आधा घण्टा खोप केन्द्रमै बस्नु पर्दछ । खोप लगाईसकेपछि खोपले तुरुन्त कुनै नकारात्मक प्रतिक्रिया गर्दा तत्काल उपचार गर्न सजिलो होस भन्नका लागि यसो गरिन्छ । विशेष गरेर खोप लगाईसकेपछि तत्काल प्रेसर जाँच गरिन्छ र आधा घण्टापछि फेरी प्रेसर जाँच गरेर ठिक भएको सुनिश्चित गरेपछि खोप लगाएको व्यक्तिलाई घर जान दिइन्छ ।

Source: <https://cutt.ly/5m0iZZZ>

?

साउदी अरबमा जाने श्रमिकले अब क्वारेन्टाईनमा बस्दा लाग्ने खर्च तिर्नु पर्दैन रे।

कोभिड - १९ विरुद्ध खोपको मात्रा पुरा नगरेका विदेशी नागरिक साउदीमा अवतरण गरे पश्चात अनिवार्य सात दिन संस्थागत क्वारेन्टाईनमा बस्नु पर्दछ । जसको खर्च करिब एक हजार अमेरिकी डलर हुनआउँछ । अब भने साउदी श्रम प्रणालीले समेट्ने नेपाली श्रमिकहरूको संस्थागत क्वारेन्टाईन खर्च सम्बन्धित रोजगारदाताले व्यहोर्नु पर्नेछ । त्यसै गरेर, घरेलु कामदारको हकमा क्वारेन्टाईनमा लाग्ने खर्च सम्बन्धित रिफ्रुटिङ एजेन्सीले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

Source: <https://dofe.gov.np/DetailPage.aspx/id/184/lan/ne-NP>

?

भूकम्प प्रभावितले नीजि आवास पुननिर्माण बापत जेष्ठ मसान्त भित्र अन्तिम किस्ता लिईसक्नु भनेको थियो । कोरोनाले गर्दा लिन पाईएन । अब पाईदैन भन्ने सुनिन्छ नी ।

कोरोनाका कारण त्यसरी बञ्चित नीजि आवास पुननिर्माण तथा प्रवर्धन लाभग्राहीले सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा अनुदानको बाँकी किस्ता २०७८ कार्तिक मसान्त सम्म पाउनेछन् । त्यसका लागि सम्बन्धित लाभग्राहीले २०७८ कार्तिक मसान्त भित्र आफ्नो वडा कार्यालयमा निवेदन दिईसक्नु पर्नेछ ।

Source: <https://cutt.ly/gml3tjX>

कोभिड - १९ को समयमा सिमानाकामा समस्या

भारतसँग जोडिएका अधिकांश सिमानाका बन्द हुँदा आम नागरिक निराश

नेपालमा रोजगारी नपाएका व्यक्तिहरू

बिउबिजनका लागि भारतमा निर्भर किसानहरू

भारतसँग व्यापारिक परनिर्भरता भएका व्यवसायिहरू

सिमानाका खुला गर्ने माग सहितका

१४ घटना दर्ता

फेब्रुअरी २०२०

जनवरी २०२१

आर्थिक मन्दी

स्पष्टिकरण: यो तथ्यांक अनलाईन मिडिया, राष्ट्रिय दैनिकहरू, जिल्ला स्तरमा प्रकाशित हुने पत्रपत्रिकाहरू र नेपाल प्रहरीको वेबसाईटबाट संकलन गरी एकिकृत गरिएको हो । त्यसैले, यसले वास्तविक तथ्यांक भन्दा पनि तोकिएको समयमा सम्बन्धित घटनाको प्रवृत्तिलाई उजागर गर्दछ ।

कोरोना भाईरसको संक्रमण नफैलियोस भन्नका लागि नेपालले कोरोना महामारी शुरु भएदेखी नै भारतसँग जोडिएका सिमानाकाहरू बन्द गर्‍यो । तर, लामो समयसम्म पनि सरकारले सिमानाका खोल्ने कुनै तयारी नगर्दा आम नागरिक आक्रोसित हुनथाले । किसानहरू भारतबाट बिउबिजन किन्न नपाएकोमा गुनाशो गर्नथाले । महामारीको बेला नेपाल फर्केका श्रमिकहरू फेरी काममा फर्कन पाएनन् । सिमापार व्यापार गर्नेहरूको व्यापार नराम्ररी प्रभावित हुनथाल्यो । महामारीको समयमा सिमानाका बन्द गर्नु सहि निर्णय भएपनि, व्यवसायी र भारतसँग परनिर्भर अन्य नागरिकलाई सरकारले विकल्प दिन नसक्दा बाध्य भएर उनिहरू विरोधमा उत्रिनुप‍र्यो । यसले नेपालको अर्थतन्त्रमा पनि ठुलो असर गर्‍यो । पहिलो पटक लकडाउन भए पश्चात समाधानका विकल्प दिन सरकारसँग प्रयाप्त समय थियो, तर सरकार यसमा चुकेपछि नागरिकलाई स्वास्थ्य सुरक्षा मापदण्डको बेवास्ता गरी सिमापार जान बाध्य बनायो ।

तोकिएको खोपको पूर्ण मात्रा लगाएकाले कतार अवतरण गर्दा क्वारेन्टाईनमा बस्नु नपर्ने

कतार:

- कतारको स्वास्थ्य मन्त्रालयले तोकेको खोप लगाइसकेका नेपाल लगायत अन्य देशका नागरिक कतार फर्कदा अब होटेल क्वारेन्टाईन बस्नुपर्ने छैन । तर, कतार फर्कनु भन्दा १२ घण्टा पहिले एथराज एपको वेब साइटमा गएर बिवरण भने गर्नुपर्ने छ ।
- आप्रवासी नागरिक तथा वर्किङ भिषा भएका पर्यटकले कतार छोडेर गएको ६ महिना भित्र फर्किदा पनि आईडीको म्याद भए इन्ट्री परमिट नचाहिने भएको छ । ६ महिना पुरा भएका र आईडी म्याद सकिएकाहरूले तोकिएको जरिवाना तिरेर नविकरण गर्नुका साथै रिइन्ट्री परमिट लिनुपर्ने छ ।
- खोप पुरा डोज नलगाएकोहरूले अनिवार्य रूपमा होटेल क्वारेन्टाईनमा बस्नुपर्ने छ । डिस्कभर कतारको वेबसाइटमा गएर होटेल बुकिङ गर्न सकिने छ । होटेलमा १० दिन र मेकानाइकमा १४ दिन बस्नुपर्ने छ ।
- कतारमा पर्यटक र पारिवारिक भिषा जुलाई १२ देखि खुल्ने छ ।
- २०२२ मा हुनलागेको विश्वकपको उद्घाटन खेल नोभेम्बर २१ मा अल खोर स्थित अल बायत रंगशालामा हुनेछ ।
- सार्वजनिक स्थलमा मास्क नलगाई हिड्ने, सामाजिक दुरी कायम नगर्ने र मोबाइलमा एथराज एप इन्स्टल नगर्ने मानिसहरू पक्राउ पर्ने क्रम जारी छ ।
- कतारका लागि हप्ताको सातैदिन कतार एयरवेज र नेपाल एयरलाइन्सको उडान भईरहेको छ ।

साउदी अरेबिया:

- सबैलाई दोश्रो डोज खोप लगाउन आग्रह गरिएको छ ।
- • मानव सम्साधन एवं सामाजिक विकास मन्त्रालयले साउदीमा कार्यरत आप्रवासी कामदारहरू आफ्नो हक अधिकार र कर्तव्य को बारेमा कतिका सचेत छन् भनेर बुझ्न अनलाइन मार्फत सर्वेक्षण गर्दैछ । उक्त सर्वेक्षणमा सहभागी हुन www.hrsd.gov.sa मा गएर सहभागिता जनाउन सकिने छ ।

www.facebook.com/shramik.sanjal बाट तपाईं हेरेक आईतबार, बुधबार बेलुका UAE Time (8:00 PM), Qatar, KSA, Kuwait (7:00 PM) Malaysia (12 Midnight) हाम्रो लाईभ हेर्न सुन्न सक्नुहुन्छ ।

कथा किनाराको

कोरोना कहरमा पर्दा पछाडीका असली हिरो भुषाल

जसरी युद्धमा सिपाहिले आफुलाई गोली लाग्नसक्छ भन्ने थाहा हुँदाहुँदै पनि मैदानमा उत्रिएर युद्ध गर्छ, त्यसै गरी आफु र आफ्नो परिवारलाई समेत जोखिममा राखेर दिनरात, भोक प्यास नभनी आफ्नो काममा खटिरहे, डडेल्धुरा अस्पतालका ल्याब ईन्चार्ज ईश्वरी प्रसाद भुषाल । भुषाल सहित ४ जनाको टिमले डडेल्धुरा अस्पतालमा उदाहरणिय काम गरिरहेको छ ।

नेपालमा कोरोना संक्रमणको त्रास भित्रिसकेको थियो, विस्तारै त्राससँगै संक्रमण पनि फैलियो । त्यो समयमा कोरोना जाँच गर्ने एउटा मात्रै भरपर्दो विधी भनेको पि.सि.आर. थियो । तर, त्यो परिक्षण विधी नेपालमा आएको थिएन । काठमाण्डौमा समेत नभएको पि.सि.आर. परीक्षण सुदूरपश्चिममा हुने कुरै भएन । यहाँ सम्म कि, कोरोना परिक्षण गर्न प्रयोग हुने भिटीएम समेत पुरै सुदूरपश्चिम भरी थिएन । त्यस्तो कठिन परिस्थितिमा अस्पतालले भने ईन्फ्लुएन्जाका लागि भनेर राखिएको १० ओटा भिटीएममा कोरोनाको नमुना संकलन गरेर परीक्षणका लागि बाहिर पठाईएको थियो ।

जनशक्ति र उपकरणको अभाव हुँदा समेत उनको टिमले एक दिनमा १२ सय नमुना सम्म परीक्षण गर्‍यो । सरकारले स्वास्थ्यकर्मीलाई १४ दिन काम गरेर १४ दिन आईसोलेशनमा बस्ने सुविधा दिएको थियो, तर बढि भन्दा बढि परीक्षण कसरी गर्न सकिन्छ भनेर उनको टिमले कुनै बिदा नलिएर काम गर्‍यो । बिरामीको नमुना परिक्षण गर्दैजार्दा भुषाल, सँगै काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मीहरूको कोरोना परिक्षण गर्न समेत भुले ।

सुगरको बिरामी रहेका उनका सहकर्मीले शौचालय जाने समय पाएनन् । त्यसको विकल्पमा प्याड लगाएर चौबिसै घण्टा काम गरे । त्यसमाथी खाना खान होटलमा जाँदा स्वास्थ्यकर्मी हो भन्ने थाहा पाएर होटलले खाना दिएनन् । तर पनि उनको काम गर्ने हौसला डगमगाएन ।

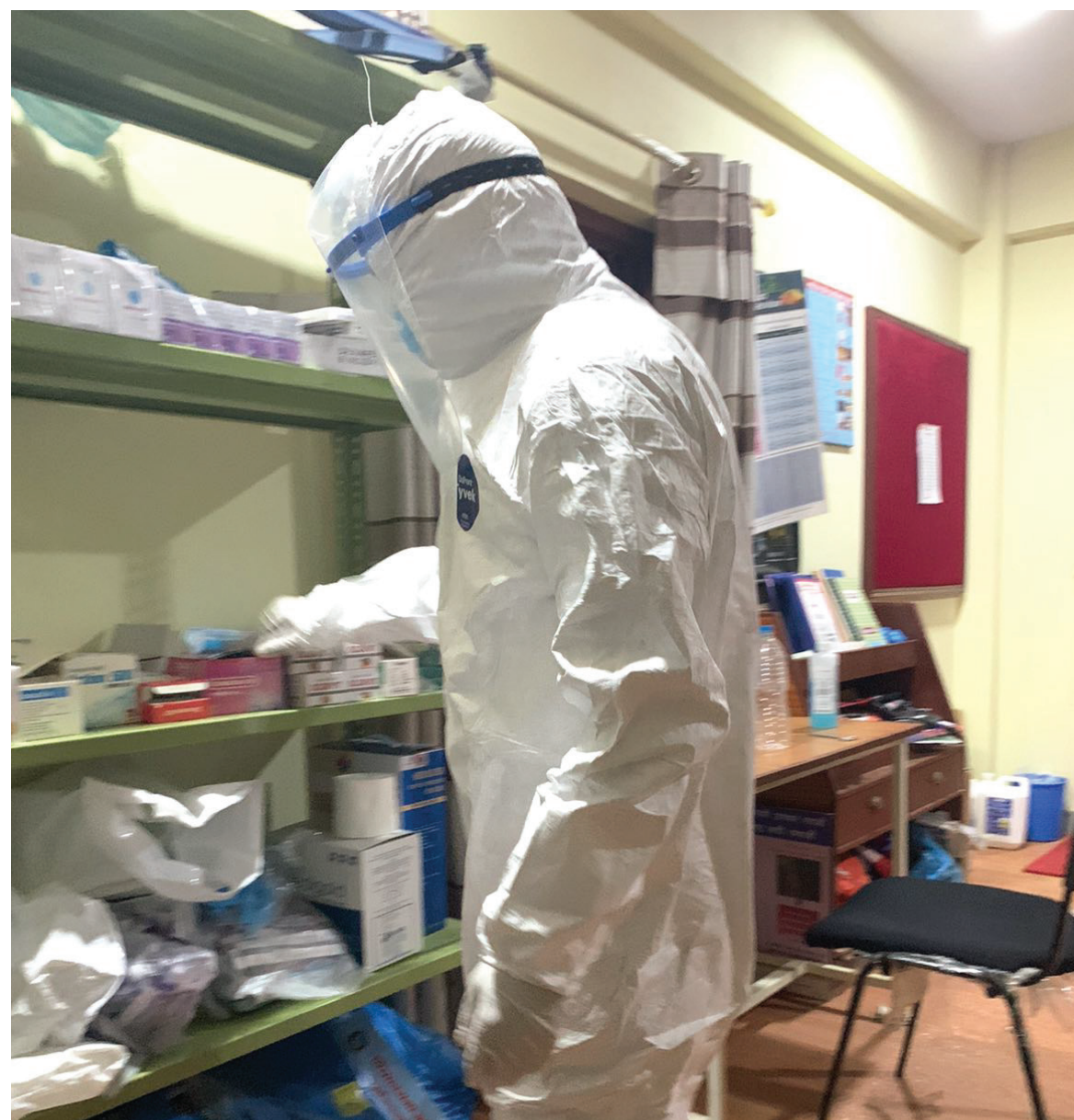
उनकी श्रीमती पनि डडेल्धुरा अस्पतालमै स्टाफ नर्सको रूपमा कार्यरत छिन । उनिहरूका ८ वर्षिय छोरा छन् । कोरोना महामारीको सामयमा दुबै जना स्वास्थ्य क्षेत्रमा काम गरिरहँदा छोरालाई आफुहरूबाट कोरोना संक्रमण नसरोस भनेर महेन्द्रनगर स्थित मामाघरमा पठाए । यसको उपयुक्त अर्को विकल्प उनिसँग थिएन । अहिले उनी एक डेढ महिना भित्र नेजोटीभ प्रेसर सहितको बि.एस.एल. प्लसको ल्याव सञ्चालनमा ल्याउन लारिपरेकाछन् । यो ल्याब सञ्चालनमा आएपछि यहाँका जनताले कोरोना लगाएत अन्य घातक रोगको परिक्षणका लागि बाहिर जानुपर्ने छैन ।

भोइसेस आउट लाउड - मेरो कुरा

कोभिडको पहिलो लहरमा म कार्यरत अस्पतालले जम्मा २९ वटा आइसियु र १० वटा भेन्टिलेटर छुट्याएको थियो । त्यो पर्याप्त जस्तै थियो । तर, दोस्रो लहरमा ५६ वटा आइसियु र १९ वटा भेन्टिलेटरको व्यवस्था गर्दा पनि अपुग भयो । तेस्रो लहर आयो भने कतिको भयावह रूप लिएर आउने हो थाहा छैन । हाम्रो तयारी प्रयाप्त हुन्छ वा हुदैन, त्यो पनि थाहा छैन । सबै नागरिकले चाँडै खोप पाईहाल्ने अवस्था पनि देखिदैन । त्यसैले तेस्रो लहर ननिम्त्याउनु नै बुद्धिमानी हुन्छ । त्यो हाम्रै हातमा छ । स्वास्थ्य अनुशासनको पालना गर्नुको अर्को विकल्प हामिसँग छैन ।

प्रा.डा. तु माया घल

कोभिड फोकल पर्सन,
गण्डकी मेडिकल कलेज, पोखरा

कृष्ण बहादुर आले मगर

अहेब,
धुलिखेल संजिवनी आईसोलेशन, काभ्रे

संक्रमितहरू आईसोलेशनमा आउँदा निराश अनुहार लिएर आउँथे । त्यस बेला उनीहरूलाई आत्मबलको खाँचो हुन्थ्यो । आईसोलेशन केन्द्रमा खटिने क्रममै म आफै पनि कोरोना संक्रमित हुन पुगेको थिएँ । मैले आफ्नै उदाहरण दिएर परामर्श दिने काम गरें । अहिले बाहिर हेर्दा कसैले पनि बिरामी पर्दा दुःख पाईन्छ भनेर मनन् गरेको देखिँदैन । यो कती कष्टकर छ, आफुले भोग्दा मात्र थाहा हुन्छ । एक पटक कल्पना गरौं आफ्नै कारणले हामी संक्रमित भयौं, जताततै औषधी उपकरणको अभाव मात्र छ, अस्पतालमा ठाउँ छैन । त्यसबेला के होला ? त्यसैले सचेत रहौं, सुरक्षित रहौं ।

FAIR FACTS

is a product of:

फेयर फ्याक्ट्स महामारीको संकट समाधान तर्फको भरपर्दो साथी हो जसले सक्रिय नागरिक, जिम्मेवार नेतृत्व र जवाफदेही निकायलाई एक सूत्रमा जोड्दछ । साथसाथै, कोभिड - १९ सम्बन्धी गलत सूचना र हल्लाले निम्त्याउने समस्यालाई तथ्यमा आधारित जानकारीको माध्यमबाट समाधान गर्न प्रयास गर्दछ । कोरोनाले सृजित जटिल स्वास्थ्य संकट, जनजिविका र सामाजिक असुरक्षा जस्ता अतिनै संवेदनशिल विषयमा छिटो र विश्वसनिय सूचना संकलन गरी व्यवहारिक विश्लेषणको आधारमा समस्याको समाधान खोज्दछ ।

कोभिड - १९ फगत स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित संकटमात्र होइन, यसले शासन प्रणालीको जवाफदेहिता नेतृत्वको निष्ठा र सामाजिक मुल्य मान्यतालाई पनि प्रभावित पार्दछ । Civic Action Team कोरोना भाईरसलाई परास्त गर्न नसुनिएका किनाराका कथा र आवाजहरूको शक्तिलाई निष्पक्ष, पारदर्शी र न्यायोचित प्रतिकार्यमा उपयोग गर्न कृयाशिल सकृय र सृजनशिल समुदायको साक्षा मञ्च हो ।

Brought to you by:

DISCLAIMER

यो अंकमा समेटिएका हल्ला, सवाल तथा सूचनाहरू, बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, ७ वटै प्रदेशमा रहेका कम्युनिटी फ्रन्टलाईनर्स र सिभिक एक्सन टिमले विगत एक हप्तामा बिभिन्न व्यक्तिसँगको प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष संवादबाट संकलन गरिएका हुन् । विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिज्ञासाहरू छनोट गरिएका छन् । यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन् ।

REACH OUT TO US ON

Email: civactsnp@accountabilitylab.org

Phone: 9851203219